

THE DIDACTIC, ORGANIZATIONAL, SCIENTIFIC AND CULTURAL ACTIVITY OF OVIDIU DRIMBA IN ITALY

Maria-Laura Milian (Duluș)
PhD. student, University of Oradea

Abstract: In Torino, besides the teaching activity, Ovidiu Drimba also carried out an intensive activity of disseminating the Romanian civilization and culture, by organizing various exhibitions (art, photography, ethnography, contemporary painting), through conferences, articles, musical auditions, radio broadcasts, scientific communications, held in different cities in Europe.

All activities are included in annual reports of didactic, organizational, cultural and scientific activities, including perspectives, deficiencies and proposals.

The didactic activity involved the teaching of a general course, consultations, the organization of study scholarships, monthly and bachelor's examination sessions, individual consultations and guidance of students in the preparation of bachelor theses. He also had a didactic-scientific collaboration with other departments from different universities.

Regarding organizational activity, he coordinated the current general works of the Institute: administrative, accounting, secretarial and procurement. And the cultural activity was a rich one: conferences with projections, documentary film evenings, photo exhibitions or works of different authors. During the period he taught in Torino and Milano, among scientific activities are also included the publishing of books and articles.

Italy was for Ovid Drimba the land of the highest achievements. Due to his involvement in various activities in Italy, Ovidiu Drimba, the teacher, had become an ambassador of Romanian spirituality.

Keywords: Ovidiu Drimba, activity, culture, literature, history

Începuturile studierii limbii, literaturii și culturii române în cadrul Universității din Torino datează din a doua jumătate a secolului al XIX-lea și sunt legate de numele și activitatea diplomatică (și culturală) a lui Vasile Alecsandri și a lui Giovenale Vegezzi Ruscalla, profesor, publicist, om politic și diplomat italian.¹

În 1859, importantul act politic reprezentat de Unirea Principatelor Române avea nevoie de o recunoaștere internațională din partea Marilor Puteri. În acest sens, s-a demarat o intensă activitate diplomatică, în cadrul căreia Ministrul de Externe, Vasile Alecsandri, a fost însărcinat de principele Alexandru Ioan Cuza să înceapă o serie de misiuni diplomatice în Italia pe lângă

¹ cf. Harieta Topoliceanu, *Tradiția studierii limbii și literaturii române la Universitatea din Torino: scurt istoric al celei mai vechi catedre de limba română din afara României*, în volumul *Statutul științific al limbii române în universitățile străine – catalizator al lingvisticii și literaturii românești*, coordonat de Mihaela Secrieru, Octavian Gordon, Emilia Parpală, Iași, Editura Universității „Alexandru Ioan Cuza” Iași, 2012, p. 232

regele Victor Emanuel al II-lea și pe lângă Președintele Consiliului de Miniștri, contele Cavour. Ca urmare a reușitei acestor acțiuni diplomatice și în semn de recunoștință pentru primirea de care s-a bucurat în Italia, Cuza a reușit să convingă Parlamentul român să voteze o lege care – sub rezerva obținerii acordului Guvernului italian – să prevadă înființarea unei catedre de limbă, literatură, istorie și cultură română la Universitatea din Torino al cărui titular urma să fie retribuit de Statul român. Alegerea lui Giovenale Vegezzi Ruscalla pentru ocuparea acestui post de profesor nu a fost întâmplătoare. Acesta călătorise în 1830 în Transilvania și după întoarcerea în Italia începuse să se dedice cu pasiune studierii limbii române și susținerii cauzei Principatelor (în calitate sa de funcționar din cadrul Ministerului de Externe italian). Drept urmare, în 1863, Giovenale Vegezzi Ruscalla ajunge să țină primul său curs la Universitatea torineză, intitulându-l *Prolusione al libero corso di lingua, letteratura e storia rumana nella Reggia Università di Torino, detta il 15 dicembre 1863*.² Textul acestui curs inaugural avea să fie tipărit în același an, la Torino, la tipografia Derossi e Dusso. În felul acesta începe tradiția studierii limbii și culturii române la Universitatea din Torino, catedra de română de aici devenind astfel prima catedră de limbă română din afara României. Giovenale Vegezzi Ruscalla a fost titularul cursului de limbă română până în anul 1879, timp în care s-a dedicat cu entuziasm și pasiune atât activității didactice – ținând cursuri de istorie, limbă, literatură română – cât și unei intense activități publicistice de promovare a culturii și a legăturilor culturale cu Țările Române.

După moartea sa, predarea limbii române la Universitatea din Torino va fi întreruptă, cursurile de română urmând a fi reluate abia în anii 30 de către profesorul Mario Ruffini, care va fi titularul Catedrei de limbă și literatură română (pe poziția de *professore incaricato*, potrivit nomenclurii italiene) până în anul 1967. În perioada în care profesorul Ruffini a predat cursul de literatură română, la Universitatea din Torino a fost înființat, în baza acordului guvernamental dintre Italia și România, un lectorat de limbă română (1965), primul lector trimis de guvernul român fiind profesorul Ovidiu Drimba. La scurt timp după numirea acestuia pe post, ca urmare a deciziei Facultății de Litere și Filosofie, catedra de română (ca de altfel și celelalte catedre de limbi străine din cadrul facultății) a primit denumirea de „Institut” (*Instituto di lingua e letteratura romena*), iar profesorul titular al disciplinei Limbă și literatură română (*professore incaricato*) a fost desemnat Ovidiu Drimba, ocupând această poziție timp de peste un deceniu (1965-1976).

Ovidiu Drimba a apreciat mereu literatura, arta, cultura și civilizația italiană. Astfel, în 1937, la 18 ani, publica în “Gazeta de Vest” eseul Croce și estetica artei, urmat de alte eseuri, studii și articole: Recitind un demoniac: Giovanni Papini (1939), Ceva despre Pirandello (1940), Literatura italiană azi (1940), Stilul în cultura italiană (1941), Spiritul culturii italiene (1949) etc. Va ajunge să vadă Italia abia la 49 de ani și, tot atunci, iese pentru prima oară din țară. Universitatea din Torino îl va invita, cu insistență să preia conducerea Catedrei de Limba și Literatura Română. Mario Ruffini, înainte de pensionare, își exprimă dorința ca Ovidiu Drimba să îi urmeze. Consiliul profesoral acceptă în 1966, de asemenea și Ministerul Instrucțiunii Publice Italiene, însă răspunsul de la București întârzie să apară. Doar în 1968 a reușit Ovidiu Drimba să plece împreună cu soția la Torino.

² Idem, pp. 232-233

Ovidiu Drimba a susținut o intensă activitate în Italia, după cum mărturisește: „Acolo, în zece ani și jumătate, a trebuit să fac raport de activitate anual, la Ministerul Învățământului și la Ministerul de Externe, care are aproximativ 120 de pagini.”³

*La Torino, paralel cu activitatea didactică, a desfășurat și o intensă activitate de difuzare a civilizației și culturii românești, prin organizarea a numeroase expoziții diverse (de artă, de fotografie, de etnografie, de pictură contemporană), prin conferințe, articole, audiții muzicale, emisiuni radiofonice, comunicări științifice, susținute în diferite orașe din Europa.*⁴ *Materialele erau aduse din țară, dar primăria fiecărei localități făcea organizarea. Când se vernisa la Milano o asemenea expoziție, erau invitați episcopi, cardinali și primarul orașului, adică participau somități ale oficialității. Toată activitatea este cuprinsă în rapoarte anuale ale activității didactice, organizatorice și de relații internaționale, culturale, științifice, cuprinzând și perspective, deficiențe și propuneri. Fiecare activitate este detaliată în anexe, Ovidiu Drimba reușind să adune diverse materiale într-o cartotecă ce cuprinde zece volume.*

Astfel, dincolo de activitatea didactică de bază, extrem de încărcată, a ținut prelegeri la Universitatea „Cattolica” din Milano și la Institutul de Etnografie din Torino. Profesorul s-a străduit să organizeze și să doteze „Istituto di Romeno” cu tot ce e necesar. N-a avut odihnă până când n-a rezolvat problema fondurilor necesare dotării bibliotecilor a 16 institute universitare și științifice cu reviste și cărți românești. A organizat expoziții foto la Torino, conferințe în mai multe orașe din Italia, iar în cadrul Muzeului de Antropologie și Etnografie din Torino, a reușit să creeze un sector românesc.

Rămân pilde acțiunile sale de popularizare a României, în cadrul a numeroase licee italiene, dar și cele de la Muzeul de Știință și Tehnică „Leonardo da Vinci” din Milano. A bătut la porțile unor edituri, propunându-le tipărirea unor cărți valoroase din România. Editura „Bulzoni” din Roma a publicat, în limba italiană, volumul *Ovidio, la vita, l'ambiente, l'opera*, în anul 1972. A intervenit de multe ori pentru trimiterea în țară a unor personalități italiene, pentru a susține conferințe, pentru schimburi interuniversitare sau pentru crearea a două posturi de profesor de limba și literatura română, la alte Universități din Italia. Nu i-a fost indiferent modul cum monografiile italiene prezintă România, oferind sprijin documentar și material ilustrativ necesar. A făcut prezentă arta românească, colaborând cu instituții culturale și galerii de artă. Fără să uite și propria sa misiune: continuarea operei începute în țară. A definitivat și publicat volumul III din *Istoria literaturii universale*, pregătind baza documentară pentru volumul următor. I-au venit în ajutor și mari personalități ale culturii române, stabilite în străinătate, între care și George Uscătescu. A scris în limba italiană articole privind cultura română și a determinat, în acest scop, deplasarea unor ziariști italieni în România. Pentru o bună comunicare cu cititorii italieni, a tradus în italiană volumul său despre Ovidiu și a scris despre arta religioasă în România, în revista *Renovacion*, care apărea la Salamanca.

³ Maria-Laura Duluș, *Când aveam o nelămurire, mă lămură Lucian Blaga, prin scris...* (interviu Ovidiu Drimba) în *Document și literatură*, Oradea, Editura Universității din Oradea, 2013, pp. 153-154

⁴ cf. Ioan Derșidan, *Ovidiu Drimba – perspectiva comparatistă și enciclopedică*, în *Viziera cavalerului*, Biblioteca Revistei „Familia”, Editura Universității din Oradea, 2008, p. 312

A susținut cursuri tematice de istorie politică și culturală, alegând teme ca Literatura română în secolul XX (până la „Junimea”), subliniind relațiile cu literatura universală și, în special, cu literatura italiană. Rămân însă și azi interesante tezele de licență ale studenților⁵: *Poeziile în limba franceză ale lui Al. Macedonski* (Mario Garrone), *G. Călinescu, romancier* (Giuseppe Ansaldo), urmate de *Călători români în Italia* (Francesco Altieri), *Duliu Zamfirescu și scriitorii italieni*, *Începuturile literare ale lui Eugen Ionescu* (Robert Tosca) etc.

La 9 iulie 1974 au avut loc manifestările prilejuite de împlinirea a șase veacuri de la încetarea din viață a lui Francesco Petrarca. D. C. Zeletin a rămas impresionat cât era de cunoscut în lumea personalităților intelectuale italiene: „reprezenta o cultură complexă și adâncă, reprezenta puntea dintre două latinități, în vremuri când țara noastră încă se resimțea de presiunile, mai mult mascate decât subtile, dar oricum brutale prin efect, ale slavizării”⁶.

Activitatea didactică a presupus predarea unui curs general, consultații, organizarea burselor de studii, sesiunile de examene lunare și cele de licență, consultațiile individuale și îndrumarea studenților în pregătirea tezelor de licență, precum și coordonarea unor teze de licență în colaborare cu alte catedre. Susține și activități para – didactice periodice, prin participări la activitatea didactico – științifică a altor catedre, lecții și seminare, informații, indicații bibliografice. Două zile pe săptămână avea o activitate didactică normală, la Universitatea Catolică din Milano. De accentuat și colaborarea didactico – științifică cu catedre de la alte Universități, printre care și ciclul de lecții și seminarii la Universitatea Internațională din Santander, Spania.

În anul universitar 1972-1973, cursul general de istoria literaturii române a avut ca temă „Junimea”. Pe lângă acesta a fost predat și cursul monografic „Blaa”. Având în vedere faptul că frecvența a fost facultativă, deoarece studenții erau și angajați, cursurile erau frecventate discontinuu, de un număr de aproximativ 20 de studenți. În vederea pregătirii examenului, la cerere, au fost ținute consultații – lecții recapitulative și de indicații bibliografice. Deși avea programate două ore de consultație pe săptămână, petrecea mai mult timp cu studenții, zilnic fiind prezent în Institut aproximativ cinci ore. Consultațiile au avut ca obiect și informații suplimentare asupra literaturii și culturii românești, iar pentru studenții de la alte specialități, informații și referințe bibliografice diverse. La cursurile de vară de la Sinaia au fost trimiși doi studenți dintre cei mai buni: Carlo Arrubio și Francesco Altieri, cel din urmă având un subiect de literatura română pentru teza de licență. La solicitarea profesorului de Istoria Religiiilor, Franco Bolgiani, a solicitat o bursă de studii de patru luni pentru Roberto Scagno, care a susținut în octombrie 1973 o teză de licență despre Mircea Eliade, teză completată cu capitole privind scrierile în limba română, în general necunoscute în Occident, ale lui Mircea Eliade.

Conform normelor universitare italiene, avea în fiecare an 10 sesiuni lunare de examene, în decursul cărora se prezenta un anumit număr de studenți, iar alții se prezentau în sesiunile din octombrie și următoarele, promovarea în anul următor nefiind condiționată de reușita la un

⁵ cf. Constantin Mustață, *Ovidiu Drimba, savantul care a dăruit României cultura lumii*, Editura Saeculum Vizual, București, 2016, p. 170

⁶ D. C. Zeletin apud Constantin Mustață, op. cit., p. 170

număr fix de examene. Atât examenele generale, cât și cele speciale de limbă, au arătat o pregătire bună a studenților, nota minimă înregistrată fiind 26/30. După examene, studenților le-a fost oferite, în prezența unei comisii formată din patru membri și în funcție de rezultatele obținute: cărți, albume, dicționare, trimise în acest scop de Biblioteca Centrală Universitară.

„După-amiezele culturale române” erau ținute în localul Institutului, unele fiind prezentate de lectorul D. Irimia. Expunerile erau urmate de proiecții de diapozitive sau de audiții de discuri având ca temă, printre altele: „Idea de republică în istoria și literatura română”, „Folclorul obiceiurilor și ritualurilor agrare”, „Arhitectura și pictura în epoca feudală”.

Profesorul Ovidiu Drimba participa ocazional și la activitatea didactico-științifică a altor catedre: la conferințe, simpozioane, lecții, furnizări de indicații bibliografice din lucrări ale cercetătorilor români. De asemenea, l-a îndrumat pe Franco Altieri în traducerea unor poezii ale lui Lucian Blaga, trimise spre publicare unor reviste.

Pe lângă colaborările cu diverse catedre ale Universității Catolice din Milano, a fost solicitat cu diferite ocazii de profesori ai altor universități: Anceschi din Padova, Erandi din Florența, M. Popescu din Roma, Bronzino din Bari, M. Ostenc din Provence, Uscătescu din Madrid, Sanchez Vaquero din Salamanca etc., pentru diverse informații, indicații bibliografice, fișe, reviste, cărți. Printre aceștia se numără și un fost student din Milano, Cesare Alzati, care a susținut o teză despre Movilești și făcuse mai multe călătorii de studii în România, ajuns profesor la Universitatea din Asmara, Etiopia, unde a ținut un curs de un semestru despre istoria și cultura românească, i-a solicitat o serie de lucrări de bază. Acestea i-au fost trimise, iar, mai apoi, la intervenția profesorului Ovidiu Drimba, i-a mai trimis lui Cesare Alzati trei colete de cărți fundamentale, care să rămână în biblioteca acelei universități.

După apariția în limba italiană a monografiei *despre poetul latin Ovidiu, profesorul a fost invitat de Universitatea Internațională Menendez Pelayo din Santander să țină un ciclu de trei lecții – conferințe, urmate de seminarii, în cadrul cursurilor de Umanități Clasice („Motivele relegării lui Ovidiu”, „Ambianța tomitană în anii relegării” și „Ovidiu în România”). Lecțiile, comentate în presă, au fost audiate cu interes (poetul latin este foarte puțin studiat în Spania) atât de profesori universitari și profesori ce predau la liceu, cât și de cursanții licențianți în studii clasice.*

În ceea ce privește activitatea organizatorică, Ovidiu Drimba a asigurat dotarea materială complexă a Institutului: mobilier, fonduri financiare, cărți, diapozitive, materiale diverse de cancelarie etc. De asemenea, a coordonat lucrările generale curente ale Institutului (administrative, de contabilitate, de secretariat, achizițiile etc.).

Au fost asigurate relații permanente cu alte catedre ale Universității, precum și dotarea bibliotecilor diverselor institute universitare și instituții culturale cu lucrări de specialitate, privind istoria, știința, cultura, arta, literatura țării noastre. Au fost donate seturi de cărți, colecții de reviste, albume, discuri, diapozitive, materiale provenind din dubletele bibliotecii Institutului, primite de la profesorul Mario Ruffini, solicitate din țară sau cerute de la Biblioteca Academiei Române din Roma. Aceste institute și instituții din Torino (sau din alte țări) sunt: Biblioteca Națională Universitară, Biblioteca Facultății de Litere și Filozofie, Muzeul Risorgimentului, Asociația „Pro Cultura Femmine”, Casa de Cultură din Alessandria, Casa de Cultură din Suzarra-Mantova, Academia Petrarca din Arezzo, Institutul de Pedagogie, Institutul

de Arheologie, Institutul de Istoria Muzicii, Institutul de Etnografie, Institutul de Dialectologie, Institutul de Istorie Modernă, Facultatea de Științe Politice, Institutul de Pedagogie (Universitatea din Torino), Institutul de Filologie Romanică, Facolta di Magistero (Universitatea din Roma), Institutul Oriental, Universitatea Pontificia din Salamanca, Biblioteca Universității din Asmara, Etiopia.

Profesorul Ovidiu Drimba a reușit să obțină din țară abonamente la diverse reviste. Menționăm colecția "Buletinului Monumentelor Istorice", care a fost transmisă directorilor următoarelor institute: Institutul de Arheologie, Institutul de Egiptologie, Institutul de Istorie Medievală, Muzeul Risorgimentului, Institutul de Istorie Medievală, Universitatea Catolică din Milano.

În urma scrisorilor de mulțumire și de apreciere primite din partea destinatarilor și transmise redacției, aceasta a hotărât trimiterea în continuare a revistei în abonament omagial, solicitându-le și colaborarea.

Activitatea culturală a lui Ovidiu Drimba a fost și ea, una bogată. În colaborare cu Asesoratul pentru Învățământ și cultură din Alessandria (al doilea oraș din Piemont, după Torino), profesorul Ovidiu Drimba a organizat un ciclu de manifestări culturale dedicate României, care au durat două săptămâni. La inaugurare au fost prezenți ambasadorul român, consilierul cultural și atașatul de presă, primirea oficială fiind deosebit de cordială: vizite la școli, întreprinderi, instituții, prânz oferit de prefect, cină oferită de primar etc.

Manifestările au cuprins o conferință a ambasadorului român, organizarea a trei expoziții („Personalități ale științei și culturii românești”, „Arta românească în epoca feudală” și „Brâncuși”), vizitate de aproximativ 4000 de persoane, respectiv o conferință susținută de Ovidiu Drimba, iar mai apoi, o seară de filme documentare.

Printre activitățile culturale se numără și conferințele publice, urmate de proiecții de filme documentare sau diapozitive, în mai multe orașe din Italia și din Spania. Doar în anul universitar 1972-1973, a susținut 13 conferințe despre cultura românească.

Printre activitățile culturale, se numără și definitivarea enciclopediei dedicate României, din seria „Enciclopedia dei Popoli di Europa”, Milano. Au fost menținute contacte permanente cu diverse instituții culturale din Torino (și Piemont) și Milano. S-au continuat pe diverse planuri acțiunile în vederea organizării unei săli permanente în cadrul Muzeului Risorgimentului din Torino, ajungându-se aproape de finalizare. Pentru Muzeul de Etnografie a fost trimisă de către I.R.R.C.S. o colecție de artă populară, care a fost îmbogățită cu piese obținute local. Muzeului Național al Cinematografiei i s-a donat o colecție a revistei „Cinema”, iar Muzeului Național al Cavaleriei din Pinerolo, materiale ilustrative românești.

Profesorul Ovidiu Drimba s-a preocupat permanent de asigurarea continuității unor acțiuni culturale, în cadrul unor instituții, unde au fost deja organizate astfel de acțiuni: Muzeul Cinematografiei, Asesoratul pentru Problemele Tineretului, Muzeul de Etnografie Pro Cultura din Milano, Universitatea Catolică din Milano, Municipiul din Alessandria, Casa de Cultură din Mantova – Suzzara etc. De asemenea, în urma unor relații stabilite pe parcurs, au fost solicitate organizări de acțiuni (conferințe cu proiecții, seri de filme documentare, organizări de expoziții foto sau cu operă de autori etc.) și în alte localități: Biella, Candello, Colegno, Casale, Lugano.

Acțiunile au fost organizate cu materiale aflate în dotarea Institutului de Română din Torino, a Asociației Italia – România, precum și cu ajutorul I.R.R.C.S. etc.

În cadrul activității științifice pot fi integrate: documentarea pentru *Istoria literaturii universale*, apariția în țară a unor volume și manuale, traducerea în limba italiană a monografiei *Rabelais*.

În perioada în care a predat la Torino și Milano, a continuat publicarea cărților, apărute la editurile din țară, printre care și: *Istoria literaturii universale*, *Leonardo da Vinci*, *Teatrul de la origini până în prezent*, *Eseuri de literatură străină* etc. De asemenea, a publicat articole, care urmăreau, în special, relațiile culturale româno – italiene: *El arte religioso en Rumania*, în „Renovación”, Salamanca, ano V, nr. 32, 15.V.1972, pp. 5-9, *O scrisoare inedită a lui Petru Cercel în arhivele din Torino*, în „Tomis”, VIII, nr. 14, din 25.VII.1973, p. 13 etc.

Cercetările întreprinse în Arhivele de Stat din Torino, au dus la descoperirea unor importante documente privind Țările Române din secolul al XVI-lea: patru scrisori ale lui Petru Cercel către Ducele Piemontului, o notă de cancelarie și o scrisoare a lui Ștefan Petriceicu, unele dintre ele publicate în revista „Tomis”. Copii ale documentelor au fost predate și Ambasadorului român din Roma.

În diferite biblioteci, profesorul Ovidiu Drimba a identificat aproximativ 20 de lucrări, volume și articole publicate în Italia, în special din perioada Primului Război Mondial și anii următori. Lista acestora a fost înaintată Institutului de Istorie „Nicolae Iorga” pentru verificarea existenței acestor exemplare în țară.

Ultima parte a rapoartelor privind activitatea desfășurată în Italia face referire la perspective, deficiențe și propuneri. Astfel, consideră că deficiențele au rezultat, în primul rând, din dorința de a cuprinde domenii variate și multiple. În al doilea rând, fondurile alocate Institutului nu erau întotdeauna suficiente, în anul 1973, reducându-se la un sfert, față de anii anteriori. Alte dificultăți au fost generate de faptul că o serie de scrisori trimise diferitelor foruri din țară (conținând solicitări, întrebări, îndrumări, aprobări) au ajuns cu o întârziere care le făceau inoperante, iar altele au rămas fără răspuns. În felul acesta, unele acțiuni, pregătite până la imediata lor desfășurare, au rămas nerealizate. În privința perspectivelor, profesorul considera că certitudinea realizării diferitelor activități depindea de posibilitățile existente ale Institutului (biblioteca, diapozitive, fonduri financiare etc.), precum și de sprijinul instituțiilor din țară sau din Italia: I.R.R.C.S., B.C.U., Ambasada României din Roma, Asociația Italia – România, precum și alte instituții.

Profesorului Ovidiu Drimba îi sunt recunoscute și apreciate eforturile, deoarece:

1. din 1974 este Vicepreședinte al Academiei Internaționale de Științe, Litere și Arte „Leonardo da Vinci” din Roma;
2. din 1978 este Președinte al Centrului Interuniversitar pentru studierea raporturilor dintre Italia și alte țări (Torino);
3. a primit diploma „Membru de onoare” al Societății „Brigata Aretina Amicii dei Monumenti”, din Arezzo.

Italia a fost pentru Ovidiu Drimba tărâmul celor mai înalte împliniri. Până atunci, tot ce știa era rezultatul unor neobosite și profunde cercetări și lecturi. Ajuns la Roma sau Milano, la Florența ori Veneția, la Napoli ori Pompei, vizitând Vaticanul, Capela Sixtină și aproape toate

celebrele muzee, frecventând marile biblioteci, intrând în anticariatele și Galeriile de Artă și în magazinele de muzică, nelipsit din expoziții și de la cele mai mari concerte ori spectacole de operă, pentru Ovidiu Drimba lumea frumosului a devenit palpabilă, contopindu-se cu ea, integrându-se analitic și în antichitatea, Renașterea, barocul, romantismul și epoca modernă a artei și civilizației. A cunoscut, de asemenea, mari personalități ale vremii: oameni de cultură, politicieni și artiști, toate aceste călătorii și contacte, adăugându-se ca germeni ai viitoarelor cursuri și cărți pe care le va ține și scrie.

În călătoriile sale, a adunat zeci și zeci de tratate, albume de artă, enciclopedii și ediții rarissime din librării și anticariate. Melomanul și-a strâns sute de discuri, cu muzică preclasică și clasică, iar din călătorii, se întorcea cu valiza plină de diapozitive și cutii cu aparate și ecrane de proiecție din cele mai bune. Apoi, a adus de peste tot, suveniruri devenite colecții de artă, dintre care cea mai dragă fiindu-i vitrina cu tanagre, pe care a donat-o Muzeului de Istorie din Constanța. Iar prin numeroasele conferințe și expoziții pe care le-a realizat, ipostaza profesorului va fi dublată de cea a ambasadorului spiritualității românești.⁷

BIBLIOGRAPHY

1. Derșidan, Ioan, *Ovidiu Drimba – perspectiva comparatistă și enciclopedică*, în *Viziera cavalerului*, Oradea, Biblioteca Revistei „Familia”, Editura Universității din Oradea, 2008.
2. Duluș, Maria-Laura, *Când aveam o nelămurire, mă lămură Lucian Blaga, prin scris...* (interviu Ovidiu Drimba) în *Document și literatură*, Oradea, Editura Universității din Oradea, 2013.
3. Mustață, Constantin, *Ovidiu Drimba, savantul care a dăruit României cultura lumii*, Ovidiu Drimba, București, Editura Saeculum Vizual, 2016.
4. Topoliceanu, Henrieta, *Tradiția studierii limbii și literaturii române la Universitatea din Torino: scurt istoric al celei mai vechi catedre de limba română din afara României*, în volumul *Statutul științific al limbii române în universitățile străine – catalizator al lingvisticii și literaturii românești*, coordonat de Mihaela Secrieru, Octavian Gordon, Emilia Parpală, Iași, Editura Universității „Alexandru Ioan Cuza” Iași, 2012.

⁷cf. Liviu Tudor Samuilă apud Constantin Mustață, op. cit., pp. 224-225